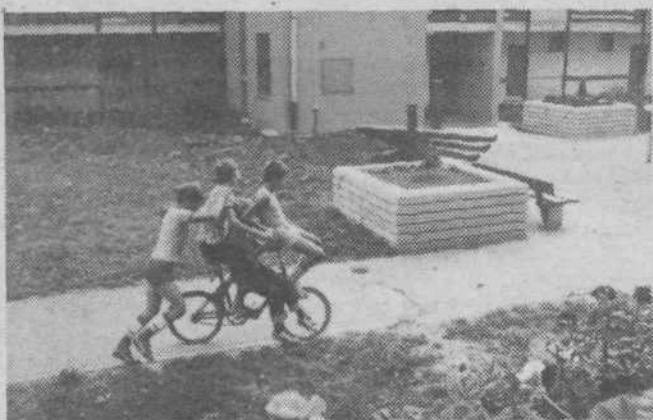

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

ŠTEPANJSKO NASELJE III

Vsi na kolo... (Foto HVAŠTJA)

POLJE

● Naša krajevna skupnost

Člani novinarskega krožka smo obiskali sedež KS Polje. Prijazno sta nas sprejela predsednik skupščine KS tovariš Urekar in tovarišica tajnica. Posedli smo za mizo v veliki sobi, v kateri imajo delegati sestanke. Odprli smo novinarske beležke in začeli spraševati.

Zvedeli smo, da ima naša KS tri naselja: Polje, Slape in Studenec in da šteje okrog 6000 krajanov. KS skrbi skupaj s krajani za ceste in promet, vodovod, trgovino, pošto, za šole in vrtce, za starejše ljudi, za varnost prebivalcev, za zdravstvo in sploh za vedno boljše življenje krajanov. Da bi ljudje lahko še bolj sodelovali, so KS razdelili na enajst uličnih odborov. Na manjšem področju je lažje odločati. Delegati se zdaj dogovarjajo o gradnji nove šole, saj je otrok vedno več. Zanj bo nujen III. samoprispevek naših staršev. Naša KS tesno sodeluje z vsemi KS v naši občini, pobratena pa je s KS Polje ob Sotli in s Središčem pri Reki.

Naš krajevni praznik je 13. julija. Tega dne leta 1941 so odšli na skrivaj čez Ljubljano v partizane ljudje iz Polja in okolice.

Za sprejem in odgovore smo se zelo zahvalili. Tovariš nas je povabil, naj se še oglasimo in vsakemu stisnil roko. Povabilo smo kajpak sprejeli.

Člani novinarskega krožka nižje stopnje na OŠ Edvarda Kardelja

● Ustanovitev pionirske hranilnice

Prejšnji mesec je bil v mali telovadnici naše šole pomemben dogodek. Na sestanku, na katerem smo se zbrali predstavniki vseh razrednih skupnosti, nekatere tovarišice in predstavniki Ljubljanske banke, smo se odločili ustanoviti pionirsko hranilnico na naši šoli.

Izvolili smo dve delovni skupini devetih učencev, ki bodo hranilnico vodili. Mentorici pa bosta Tatjana Gačnik in Janja Šramel. Zastopnici Ljubljanske banke sta nas seznanili z delom in poklonili knjige Karla Grabeljske.

Varčeval bo lahko vsak posameznik ali pa razredna skupnost. Vlagali bomo neomejene vsote, tudi manjše, in jih po želji dvigali. Obresti prihrankov bomo namenili za izlete ob koncu leta ali za drugačne potrebe pionirjev.

MATEJA ZUPANČIČ,

Novinarski krožek nižje stopnje,

OŠ Edvarda Kardelja

ŠTEPANJSKO NASELJE I

Jutro na Blaževem griču (Foto VLADIMIR STEINBUCH)

KS Dušana Kvedra-Tomaža

Gradnja stanovanj v krajevni skupnosti Dušana Kvedra-Tomaža napreduje po načrtih (C. PAVLIN)

ZADOBROVA-SNEBERJE

Društvo upokojencev deluje v naši KS leto dni. 15-članski upravni odbor je imel v prvem letu svojega delovanja dosti nalog. Poleg začetnih, tudi formalnih obveznosti, je bilo najpomembnejše pripraviti delovni program društva. Na prvi letošnji konferenci so že lahko ugotavljali prve uspehe. Društvo ima 180 članov, med katerimi prevladujejo žene: 99 jih je. Sprva niso imeli svojih prostorov za sestajanje in za seje, pa so to opravljali kar v prostorih KS, kar pa je bilo za starejše zelo neveselo, ker so ti prostori v I. nadstropju združnega doma. Kasneje se je izselila stranka in DU je dobilo te prostore ter jih preuredilo v društvene namene. Člani so to opravili sami s prostovoljnimi delom in jih tudi opremili za delovanje. Pri delu so opravili 322 prostovoljnih ur. Sestajali so se redno mesečno, razen poleti med počitnicami. Od republiškega in občinskega odbora DU so že prejeli nekaj finančnih sredstev in upajo, da bo k temu priskrblila svoj delež tudi KS. Kljub letom, ki jih imajo člani na svojih plečih, so še vedno aktivni. V bližnji prihodnosti namerava DU ustanoviti dve sekciji, in sicer sekcijo ljubiteljev ročnih del in strelsko sekcijo. Prijavijo se lahko naši krajani vseh starosti, in sicer v pisarni DU v združnem domu, Zadobrovska c. št. 88 vsako sredo ob 16. do 18. ure. Pisarna je na severni strani združnega doma za trgovino.

Februar je bil nasploh mesec občnih zborov in konferenc or-

ganizacij in društev. Tako je imel tudi svoj redni letni občni zbor tudi KBK Sloga. To športno društvo, ki je najaktivnejše v naši KS, deluje že deseto leto in v vseh teh letih je imelo zelo lepe uspehe, pa najsi bo balinarska ali kegljska sekcija. O delu kluba je poročal njegov predsednik Jakob Dimnik, ki je bil tudi ustanovitelj kluba.

Omenil je uspehe, pa opozoril tudi na težave, predvsem gospodarske in finančne. Kegljišče gostinskega podjetja Moste v združnem domu ni več primerno za tekmovalce, marveč le še za treninge in drugo dejavnost. Enako je z balinišči, saj v Zajčji dobravi še ni urejeno lastništvo zemljišča, da bi jih pokrili. Težave so tudi s selektorji posameznih sekcij in organizatorji, pa tudi s tekmovalci. Zaradi tega je tudi prišlo do težav pri preoblikovanju KS Novo Polje. Na tekmovalca morajo hoditi gostovat in nimajo domačega občinstva. Pogrešajo tudi mladino.

Kljub težavam pa so bili vendar uspešni tako v republiki kot v zveznih kvalifikacijah in na mednarodnem turnirju. V bodoče bodo organizirali balinarski turnir v čast pokojnega Adolfa Mejača. Na koncu so bili izvoljeni 9-članski upravni odbor, 3-članski nadzorni odbor in disciplinska komisija.

Na prošnjo KS so člani gasilskega društva priskočili na pomoč 16 stanovalcem, ki stanujejo na Cesti v Prod. Z avtocestno so jim pripeljali vodo, saj so ostali brez nje tudi za najnujnejše potrebe. Gre za občane v zgradbi pod imenom »Jernejkov mlin«, ki je pozneje dobila ime »Gluhonemnica«, kjer so nekaj časa v njej stanovali in delali keramične izdelke gluhomimi, da so si prislužili sredstva za preživljanje.

IVAN KOS

ZADVOR

V preteklem mesecu je bila kaj slaba bera novic, a nekaj tega je le bilo. Najprej moram omeniti, da so naši mladinci in mladinke v kletnih prostorih združnega doma odprli prenovljeni disco klub. Kar lepo so ga uredili. Izkoristili so tudi prostor pod odrom, kjer je bila razna navlaka, in ga spremenili v prijeten kotiček. Na otvoritvi sem zvedel, da si je za to pridobitev največ prizadeval tovariš Borut. Pobral sem ga, če mi da nekaj podatkov za objavo, pa mi je odvrnil, da bo že sam napisal. Obnova je baje veljala okoli 150 tisočakov, pri čemer ni vračunan trud mladincev samih.

Prejšnji mesec je tudi naša KK SZDL organizirala razpravo o osnutkih sprememb

naših ustav ter statutih mesta in občine. V zelo zgosteni obliki nam je podal uvodna pojasnila Slavko Gerlica — tako, da razprava ni bila več potrebna.

Nato smo obravnavali občinske in mestne programe in sporazume za dolgoročno obdobje 1981—1985. Največ hude krvi je bilo zaradi razvoja telefonije, posebnosti pri nas, kjer nikoli ne moremo iz zagate in dobiti ustreznega števila priključkov.

V naši KS živi menda najstarejša občanka Gorsetova mama — Antonija Gorše iz Papirniške poti 18, ki je 6. februarja praznovala svoj stoti rojstni dan. Ker je Nsk o njenem jubileju že pisala, naj dodam le, da so jo obiskali tudi upokojenci, delegacija krajevne skupnosti in komisija za socialne zadeve pri KS. Prejela je veliko cvetja in daril. Ko smo jo obiskali, ni bila presenečena, marveč

razpoložena in takoj pripravljena na pogovor in celo za šale. Ko smo ji zaželeli še veliko srečnih, zdravih in zadovoljnih let, je sicer odkimavala z glavo, vendar so njene oči odražale srečo in veselje, da je še toliko pri moči, da sama hodi in zmora dnevna opravila. Naj ji še enkrat veljajo naše čestitke ob tako visokem življenjskem jubileju.

Čeprav malo pozno, moram vendarle omeniti, da se je lani konec leta dobro odrezal tudi KO ZB NOV Sostro—Podlipoglav. Iz sredstev, ki so jih imeli, so nabavili skromna darila in obiskali ostarele in bolne člane in članice. Okoli 30 članom in članicam so tudi krepko stisnili roke — v zavesti vseh, da so topli človeški odnosi več vredni kot ne vem kakšna materialna dobrina.

Tudi upokojenci so obiskali svoje člane, ki so stari nad 80 let ali pa jih je bolezen priklenila na

posteljo. Spoštujemo te ljudi, kajti veliko so naredili, pa bi še, če bi mogli.

Turistično društvo je imelo 15. februarja svoj redni letni občni zbor, na katerem so izvolili nov izvršni in nadzorni odbor in sedem komisij ter dali več poudarka kolektivnemu delu v društvu. V naslednjem mandatsnem obdobju bo društvo vodil France Mihelič iz Sadijce vasi 3.

Sprejeli so tudi delovni program za leto 1981. Iz njega sta razvidni dve osnovni želji, in sicer najprej, da bi letos dosegli združen v enotno društvo vseh sil, ki delujejo na področju športa in rekreacije v naši KS in si tako povečali strokovne in materialne možnosti za delo, druga pa, da bi v tem letu začeli posajati 88 dreves, ki naj bi spominjali na življenje in delo maršala Tita. Prostora za tako akcijo je pri nas dovolj, le potrditi se bo treba, da bomo uspeli — če ne letos, pa drugo leto.

FRANC KASTELIC

Tovarištvo ni prazna beseda

● POGOVOR Z ANGELO PRUSNIKOVO

Člani našega novinarskega krožka smo obiskali Angelo Prusnikovo. Povedala nam je marsikaj zanimivega o dneh narodnoosvobodilnega boja, v katerem je tudi sama sodelovala. Pripovedovala nam je o dneh trpljenja v zaporu na Urhu, pa o časih, ki jih je preživljala v koncentracijskih taboriščih Ravensbrück in Brandenburg.

Skojevka je postala razmeroma pozná, šele ob začetku vojne. Vzrok je bila njena mladost in je aktivno začela sodelovati med vojno. Podlipoglav in okoliške vasi so bile že od vsega začetka zbirališča zavednih in pogumnih Slovencev, ki so odhajali v partizane, da bi se bojevali proti okupatorju. V gozdove pa jim je bilo treba nositi hrano, obleko, zdravila in pošto. To delo sprva ni bilo tako nevarno, saj se ni bilo treba bati domačih izdajalcev, vendar je kmalu, ko se je pojavila bela garda, postajalo vse težje. Ljudje v vaseh niso bili več enotni, žal je bela garda dobila tudi nekaj zagriženih pristašev.

Leta 1943 so zažgali Podlipoglav skoraj do tal. Angelin brat, ki je bil ujet skupaj z Jožetom Moškrčem, je bil ustreljen na Polici kot talec. Nekaj dni po njegovi smrti so zvečer k Prusnikovi prišli partizani, med njimi tudi Angelina brata. Skuhali so

jim večerjo. Kmalu zatem so partizani odšli, brata pa sta ostala, da bi se naspala. Vendar z njunim spanjem ni bilo nič, saj so kmalu po odhodu partizanov prišli belogardisti in obkolili hišo. Brata sta se še pravočasno skrila v zasilno skrinjico, toda belogardisti so nekaj sumili in začeli natančno preiskovati hišo. V pritličju niso našli ničesar, na podstrežje pa si niso upali, saj jih je bilo strah teme. Zato so sklenili, da počakajo do jutra. Vendar sta bila brata zjutraj že daleč. Pozabila pa sta puško, ki so jo belogardisti našli. Angelo so ostro zasliševali, toda zaman, ničesar jim ni izdala.

Čez nekaj mesecev je brat sporočil, da jo bo s kurirji čakal v gozdu nad vasjo. Angela je odšla tja z neko prijateljico, toda ko sta se vračali, sta naleteli na zasledila. Spet so ju zasliševali, a vendarle nato izpustili, saj sta bili obe še mladoletni. Ob kapitulaciji Italije so se belogardisti začasno uma-

knili, kmalu pa so se vrnili in na Urhu začeli zverinski mučiti in pobijati — življenja je izgubilo nad 600 ljudi.

Tudi tovarišica Angela je bila med tistimi, ki so jih obsodili na smrt, ker je sodelovala s partizani. Zaradi prošnje domačih, znancev in sosedov so jo pomilostili in jo poslali v ljubljanske zapore, od tam pa v koncentracijsko taborišče Ravensbrück. Med potjo je hudo zbolela in za več dni so jo zaprli v karanteno. Po vrnitvi iz bolnišnice, je morala, tako kot druge, delati ali v tovarni ali na polju.

Kasneje so jo premestili v delovno taborišče Brandenburg, kjer je bila zelo ostra disciplina. Sabotirati se ni več dalo, saj so bile kazni za to zverinsko pretepanje, mučenje in smrt. Lahko pa so interniranke prepevale slovenske pesmi, saj jih Nemci niso razumeli.

Kmalu so številna zavezniška letala večkrat na dan preletavala taborišče, in ga tudi bombardirala. Vedele so, da se blizu konec vojne. Vendar Nemci niso popustili. Z ujetnicami vred so bežali pred Rdečo armado. Kdor ni

hotel bežati, so ga na mestu ubili. Zadnjo noč, preden so begunce dohiteli Sovjeti, so Nemci izginili.

Ko so ob sedmih zjutraj prišli sovjetski vojaki, se je 12 Slovencev, med njimi tudi tovarišica Angela, odločilo, da se same odpravijo domov. To je bilo 1. maja, leta 1945. Potovanje je bilo dolgotrajno in naporno, končno pa so se 28. junija vrnile na svoje domove. Vsi njeni bratje — razen tistega, ki je padel na Polici — in sestra so se srečno vrnili domov. Veselje je bilo nepopisno. In že prvi dan po vrnitvi se je vključila v razne organizacije in pomagala obnovljati porušeno in požgano domovino.

Tovarišica Prusnikova je še dodala, da takega tovarištva, pripravljenosti pomagati drugemu v nesreči ni doživela nikoli več. Želi pa si, da bi tako iskreno tovarištvo nikoli ne ugasnilo in da naj zanj ne bi bila potrebna vojna.

Tovarišici Prusnikovi smo se zahvalili za enkratno pripoved, saj smo spoznali mnogo novega, a tudi pretesljivega.

TONČKA GAŠPERŠIČ, 8. b
OŠ TONETA TRTNKA-TOMAŽA